

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง หลักเกณฑ์การประเมินค่ารายปีทรัพย์สินของรัฐวิสาหกิจ

โดยที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบหลักเกณฑ์การประเมินค่ารายปีภาษีโรงเรือนและที่ดินของรัฐวิสาหกิจ ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ และมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“ทรัพย์สิน” หมายความว่า โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นกับที่ดินซึ่งใช้ต่อเนื่องกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นนั้น

“ส่วนควบ” หมายความว่า เครื่องจักรที่ติดตั้งอยู่ในโรงเรือน และมีลักษณะเป็นเครื่องจักรกลไก เครื่องกระทำ หรือเครื่องกำเนิดสินค้า เพื่อใช้ดำเนินการอุตสาหกรรม

ข้อ ๒ การประเมินค่ารายปีทรัพย์สินของรัฐวิสาหกิจมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) กรณีรัฐวิสาหกิจเป็นเจ้าของทรัพย์สิน

(ก) หากใช้ทรัพย์สินนั้นเพื่อดำเนินกิจการเอง ให้ประเมินค่ารายปีของทรัพย์สินนั้น โดยวิธีเทียบเคียงบัญชีค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตรต่อเดือน

(ข) หากนำทรัพย์สินไปให้เช่าหรือนำไปหาผลประโยชน์อื่นนอกเหนือจากการให้เช่า ให้ประเมินค่ารายปีของทรัพย์สินนั้นจากค่าเช่าตามสัญญาเช่า หรือผลตอบแทนจากการนำทรัพย์สินไปหาผลประโยชน์อื่น โดยต้องมีเอกสารหลักฐานประกอบเพื่อแสดงจำนวนเงินค่าเช่าหรือผลตอบแทนที่ได้รับจากการนำทรัพย์สินไปหาผลประโยชน์อื่น

(ค) หากใช้ทรัพย์สินเพื่อดำเนินกิจการเองส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งนำไปให้เช่าหรือนำไปหาผลประโยชน์อื่นนอกเหนือจากการให้เช่า ให้ประเมินค่ารายปีทรัพย์สิน ดังนี้

๑) ในส่วนที่ดำเนินการกิจการเองตาม (ก) และ

๒) ประเมินค่ารายปีทรัพย์สินในส่วนที่นำไปใช้หาผลประโยชน์ตาม (ข)

(๒) กรณีรัฐวิสาหกิจเป็นเจ้าของที่ดิน โดยได้นำที่ดินให้หน่วยงานของรัฐและบุคคลอื่นเช่าเพื่อปลูกสร้างโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้าง

(ก) หากนำที่ดินไปให้หน่วยงานของรัฐและบุคคลอื่นเช่า โดยผู้เช่านั้นได้ใช้โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นเพื่อดำเนินกิจการเอง ให้ประเมินค่ารายปีของทรัพย์สินจากผู้เช่าซึ่งเป็นเจ้าของโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้าง โดยวิธีเทียบเคียงบัญชีค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตรต่อเดือน

(ข) หากนำที่ดินไปให้หน่วยงานของรัฐและบุคคลอื่นเช่า โดยผู้เช่ามีข้อตกลงให้ผู้เช่าที่ดินโอนกรรมสิทธิ์ในโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างให้กับรัฐวิสาหกิจเจ้าของที่ดินเมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จ โดยผู้เช่าที่ดินได้ใช้ประโยชน์ในโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น ให้ประเมินค่ารายปีของทรัพย์สินจากเจ้าของที่ดินในฐานะเจ้าของทรัพย์สินนั้น ดังนี้

๑) กรณีที่มีค่าเช่าให้ประเมินค่ารายปีของทรัพย์สิน โดยใช้ค่าเช่าหรือผลตอบแทนตามที่ได้มีข้อตกลงร่วมกัน

๒) กรณีที่ไม่มีค่าเช่าหรือผลตอบแทนตามที่ได้มีข้อตกลงร่วมกัน หรือมีค่าเช่าหรือผลตอบแทนตามที่ได้มีข้อตกลงร่วมกัน แต่ค่าเช่าหรือผลตอบแทนตามที่ได้มีข้อตกลงร่วมกันนั้นมิใช่จำนวนเงินอันสมควรที่จะให้เช่าได้ ให้ประเมินค่ารายปีโดยนำค่าเช่าที่ดินหรือค่าก่อสร้างของโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างรวมถึงผลตอบแทนอื่นมาใช้ในการเทียบเคียง เพื่อประเมินค่ารายปีของทรัพย์สิน ทั้งนี้ ค่ารายปีของทรัพย์สินนั้นจะต้องไม่ต่ำกว่าค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตรต่อเดือน

(ค) หากนำที่ดินไปให้หน่วยงานของรัฐและบุคคลอื่นเช่า โดยผู้เช่ามีข้อตกลงให้ผู้เช่าที่ดินโอนกรรมสิทธิ์ในโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างให้แก่รัฐวิสาหกิจเจ้าของที่ดิน เมื่อครบกำหนดตามข้อตกลงร่วมกัน ให้ประเมินค่ารายปีของทรัพย์สิน ดังนี้

๑) กรณียังไม่โอนกรรมสิทธิ์ตามข้อตกลงร่วมกัน โดยผู้เช่าที่ดินใช้โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นเพื่อดำเนินกิจการเอง ให้ประเมินค่ารายปีของทรัพย์สินจากผู้เช่าที่ดินตาม (๑) (ก) หรือหากนำทรัพย์สินไปให้เช่าหรือนำไปหาผลประโยชน์อื่นนอกเหนือจากการให้เช่า ให้ประเมินค่ารายปีของทรัพย์สินตาม (๑) (ข)

๒) กรณีโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่เจ้าของที่ดินแล้วตามข้อตกลงร่วมกัน ให้ประเมินค่ารายปีของทรัพย์สินจากเจ้าของที่ดินในฐานะเจ้าของทรัพย์สินนั้นตามข้อเท็จจริงของการนำทรัพย์สินนั้นไปใช้หาผลประโยชน์ตามแนวทางข้างต้น

ข้อ ๓ การประเมินโรงเรือนที่ติดตั้งส่วนควบที่สำคัญมีลักษณะเป็นเครื่องจักรกลไก เครื่องกระทำ หรือเครื่องกำเนิดสินค้าเพื่อใช้ดำเนินการอุตสาหกรรมบางอย่าง เช่น โรงสี โรงเลื่อย ฯลฯ ตามมาตรา ๑๓ มีหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) ให้ประเมินค่ารายปีของโรงเรือนและค่ารายปีของส่วนควบ

(๒) แนวทางการประเมินค่ารายปีของส่วนควบ

(ก) กรณีที่อาจหาค่าเช่าของเครื่องจักรอันเป็นส่วนควบที่สำคัญของโรงเรือนหรือเทียบเคียงเพื่อหาค่าเช่าอันสมควรได้ ให้ถือค่าเช่านั้นเป็นค่ารายปีของส่วนควบ

(ข) กรณีที่ไม่อาจหาค่าเช่าของเครื่องจักรอันเป็นส่วนควบที่สำคัญของโรงเรือนหรือเทียบเคียงเพื่อหาค่าเช่าอันสมควรได้ ให้ใช้ราคามูลค่าเครื่องจักรมาคำนวณหาค่ารายปี ทั้งนี้ ราคามูลค่าเครื่องจักรให้ถือตามหลักฐานการซื้อขายเครื่องจักรหรือใบสำคัญการรับเงิน หรือมูลค่าทางบัญชี

ของเครื่องจักร ในขณะที่ได้มาตามหลักฐานหรือเอกสารของส่วนราชการ โดยมีวิธีการคำนวณหาค่ารายปีของส่วนควบ ดังนี้

๑)ให้นำมูลค่าเครื่องจักรมาหักค่าเสื่อมราคา โดยให้เริ่มหักค่าเสื่อมราคา ในปีที่สองของการติดตั้งเครื่องจักรในอัตราร้อยละสิบ และให้หักค่าเสื่อมราคาเพิ่มขึ้นร้อยละสิบต่อปีของมูลค่าเครื่องจักร ทั้งนี้ ต้องไม่เกินร้อยละเจ็ดสิบของมูลค่าเครื่องจักร

๒) นำมูลค่าเครื่องจักรที่หักค่าเสื่อมราคาแล้วมาคำนวณหาผลตอบแทนของเครื่องจักร โดยให้ใช้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำสิบสองเดือนของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นอัตราเฉลี่ยของปีก่อนหน้าการประเมินค่ารายปีภาษีโรงเรือนและที่ดินปีภาษีปัจจุบันเป็นเกณฑ์คำนวณผลตอบแทนของเครื่องจักรเพื่อกำหนดเป็นค่ารายปีของส่วนควบ

(๓)ให้นำค่ารายปีของโรงเรือนมารวมกับค่ารายปีของส่วนควบเพื่อใช้เป็นฐานในการคำนวณการลดค่ารายปีของโรงเรือนที่มีเครื่องจักรเป็นส่วนควบที่สำคัญลงเหลือหนึ่งในสามของค่ารายปีของทรัพย์สินนั้นตามมาตรา ๑๓

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑

พลเอก อนุพจนธ์ เผ่าจินดา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย